

ЗВІТ
про діяльність комунального закладу Чернігівської обласної ради
«Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина»»
за 2016-2017 рр.

Комунальний заклад «Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина» Чернігівської обласної ради (далі - РЛП «Ялівщина») у своїй роботі керується Положенням комунального закладу «Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина», Конституцією України, законами України, зокрема законами України «Про природо-заповідний фонд України», «Про охорону навколишнього природного середовища», постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, актами місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також іншими нормативно-правовими актами.

За багатьма критеріями наукової соціологічної цінності територія РЛП «Ялівщина» є еталонним в межах міської системи об'єктом природно-заповідної мережі Лівобережного Полісся Чернігівської області. Парк виконує важливі функції урегулювання рекреаційного навантаження на природні екосистеми міста Чернігова, організації раціонального природокористування, ведення господарства та широкої просвітницької роботи серед всіх груп населення щодо збереження історико-культурної спадщини та природних скарбів Чернігівського краю.

Для забезпечення належної роботи парку та виконання поставлених перед ним завдань, штатному розписі Парку включає - 3.5 одиниці (директор, головний природознавець, головний бухгалтер, 0.5 штатної одиниці інспектора з охорони ПЗФ). Через відсутність в штаті Парку спеціаліста з науки і туризму, його працівники займаються просвітницькою діяльністю, охороною та контролем за рекреаційним використанням природних комплексів Парку ,

здійснюють контроль за дотриманням режиму охорони його території, ними проводиться робота в літній період щодо дотримання громадянами правил пожежної безпеки в рекреаційних зонах парку, під час відпочинку; а взимку - проведення біотехнічних заходів в межах лісової території і на водних об'єктах, боротьба з браконьерством.

Діяльність КЗ РЛП «Ялівщина» у 2016 – 2017 році здійснювалася у згідно щорічних планів роботи на 2016 і 2017 роки відповідно, які затверджувалися Департаментом екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації.

За звітний термін 2016-2017 рр. діяльність РЛП «Ялівщина» була спрямована на вирішення стратегічних і тактичних завдань, покладених на установу діючим природоохоронним законодавством та іншими нормативно-правовими актами. Вона проводилася в 6 основних напрямках, а саме: загальна, організаційна, наукова, еколого-просвітницька, природоохоронно-популяризаційна та господарська робота, характеристики і зміст яких наведені нижче.

І. Загальна та організаційна робота

1. У відповідності до статей 60 та 61 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» адміністрація постійно організовувала роботу служби охорони парку щодо забезпечення збереження території РЛП, згідно з завданнями, визначеними в Положенні про РЛП «Ялівщина». Крім того, для охорони території парку, особливо в пожеже небезпечний і нерестовий період, залучалися представники правоохоронних органів, Чернігівської обласної екологічної інспекції.

Працівниками РЛП «Ялівщина» проведена нижче вказана природоохоронна робота: проведено 8 спільних рейдів, а саме: з 4 - працівниками Національної патрульної поліції та 4 - з працівниками екологічної інспекції.

2. Директор, як представник адміністрації представляв інтереси РЛП «Ялівщина» в Департаменті екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА, в обласній державній адміністрації, судових та правоохоронних органах, органах прокуратури та інших державних установах і організаціях, громадських об'єднаннях.

3. Укладено 3 договори про співпрацю та проведення спільних заходів з Центром туристсько-оздоровчої та виховної роботи з дітьми та молоддю Чернігівської міської ради, РЛП «Міжрічинський», Мезинським НПП.

4. Укладено 8 договорів з КП «АТП-2528» Чернігівської міської ради про вивіз сміття з території РЛП «Ялівщина» у 2016 та 2107 рр.

5. Директор як представник адміністрації природно-заповідної установи, приймав участь у засіданнях президії Чернігівської обласної організації Українського товариства охорони природи.

6. З метою збереження та поновлення зелених насаджень працівниками парку здійснювалася підсадка саджанців робінії клейкої, липи серцелистої та кущів спіреї японської.

7. Працівниками РЛП «Ялівщина» проводиться: періодичне прибирання території від сміття, по мірі поповнення бетонних кілець для сміття (5 шт.), організовується вивіз за кошти КЗ РЛП «Ялівщина»; постійно поновлюються вандално знищені обмежуючі проїзд на зелені зони території РЛП стовпчики. Також на території парку було встановлено 7 інформаційних природоохоронних знаків та протипожежних стендів.-

8. Протягом підзвітного періоду директором РЛП «Ялівщина» з метою вирішення проблемних функціонування питань КЗ РЛП «Ялівщина», а саме (насамперед проекту організації території, її меж, загальної і протипожежної безпеки, санітарного стану насаджень та ряд інших питань) подано 35 звернень і запитів:

- 6 звернень до Чернігівського міського голови м. Чернігова (Атрошенко В.А.),

- 6 звернень до Головного управління Національної патрульної поліції м. Чернігова (Леонов О.В.),
- 4 звернення до директора Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА (Тканко К.В.),
- 3 звернення до начальника управління ЖКГ Чернігівської міської ради (Куца Я.В.),
- 4 звернення до начальника КП «Зеленбуд» Чернігівської міської ради (Старікова Р.М.),
- 8 звернень до начальника Чернігівського відділу поліції ГУНП в Чернігівській області,
- 2 звернення до Управління архітектури та містобудування Чернігівської міської ради,
- 2 звернення до ГП «Десна-Експерт М».

9.3 метою запобігання правопорушень та підтримки громадського порядку укладено домовленість з Управлінням Патрульної поліції в місті Чернігові щодо включення території РЛП «Ялівщина» до зони уваги патрулювання патрульної поліції в м. Чернігові.

10. Розроблено та подано на затвердження «Проект землеустрою щодо організації і встановлення меж регіонального ландшафтного парку Ялівщина» площею 168,7054 га розташованого в м. Чернігові в адміністративних межах Чернігівської міської ради».

11. Розроблено та подано на затвердження Положення про науково-технічну раду при РЛП «Ялівщина».

12. Внесено зміни та затверджено Положення комунального закладу «Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина» в новій редакції у відповідності з приведенням установчих документів неприбуткових організацій відповідно до вимог чинного законодавства та з метою включення КЗ «РЛП «Ялівщина» до нового Реєстру неприбуткових установ та організацій.

13. За клопотанням директора РЛП «Ялівщина», комунальними службами м. Чернігів з боку вул. 77-ї Гвардійської Дивізії (в'їзд на вул. Жуковського) з метою збереження лісових екосистем «Ялівщини» та створення безпечних умов для відвідувачів території Парку було встановлено обмежувачий дорожній знак 3.2 «Рух механічних транспортних засобів заборонено».
14. За підтримки Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА на території РЛП «Ялівщина» за рахунок коштів обласного природоохоронного фонду було розроблено та відкрито 2 навчальні еколого-пізнавальні стежки:
- «Дивосвіт природи «Ялівщини» (2016 р.)
 - «Лісова казка» (2017 р.).
15. На території РЛП «Ялівщина» було проведено 3 заходи рекреаційно-освітнього змісту:
- І Чернігівський історичний фестиваль (21-23 жовтня 2016 р.), спільно з Департаментом культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської облдержадміністрації, Центром туристсько-оздоровчої та виховної роботи з дітьми та молоддю Чернігівської міської ради
 - Чемпіонат області з велоспорту-маунтенбайку (17-18 вересня 2016 року), спільно з Департаментом сім'ї, молоді та спорту Чернігівської облдержадміністрації;-
 - Відкритий чемпіонат Чернігівської області з ловлі риби зимовою вудкою з льоду на р. Стрижень (04 лютого 2017 року).
16. З метою оптимізації раціонального використання біоресурсів та створення умов для рекреації в межах парку у 2016-2017 рр. проведені такі заходи рекреаційного характеру: 2 навчальні еколого-пізнавальні стежки та організовано впорядкування пішохідного екологічного маршруту в їх межах; облаштовані 3 рекреаційні місця відпочинку (стіл, лавки, місце для вогнища), які на даний час зазнали значного вандального руйнування (2017 р.).

17. Адміністрацією парку було підготовлено та направлено 4 звернення до Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА з клопотанням щодо фінансування з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища здійснення природоохоронних заходів та заходів еколого-просвітницького спрямування у 2016-2017 роках:

- «Забезпечення еколого-просвітницької діяльності на території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» по реалізації природоохоронного заходу» 2016р.;
- «Матеріально-технічне забезпечення природоохоронних та рекреаційних заходів на території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» 2016р.;
- «Забезпечення еколого-просвітницької діяльності на території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» по реалізації природоохоронного заходу» 2017р.;
- «Матеріально-технічне забезпечення природоохоронних та рекреаційних заходів на території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» 2017р.

II. Наукова робота

Протягом звітної періоду 2016-2017 рр. виконувалася розробка та впроваджуються програми щодо збереження та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття території парку, а саме:

1. Постійно виконується моніторинг стану біологічного та ландшафтного різноманіття території парку.

2. Проводилося обстеження та дослідження з метою збереження лісових насаджень з метою збереження лісових насаджень від руйнування, знищення, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу на території Парку.

3. Дослідження видового складу, чисельності та територіального розподілу хребетних тварин здійснюється постійно.
4. Моніторингове обстеження та дослідження з метою збереження лісових насаджень з метою збереження лісових насаджень від руйнування, знищення, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу на території Парку;
5. Дослідження прибережно-захисної смуги р.Стрижень в межах впливу на територію РЛП «Ялівщина» з метою виявлення загроз протиерозійного характеру, антропогенних впливів та загроз для біоти;
6. Дослідження лучних ділянок р. Стрижень в межах впливу на територію РЛП «Ялівщина» з метою виявлення загроз заростання адвентивними видами, впливів випасання та загроз для біоти,
7. Дослідження окремих груп біоти та археологічних пам'яток на території РЛП «Ялівщина» не проводилися, у зв'язку з відсутністю фінансування та проекту організації території,
8. На території РЛП проведені дослідження та написані 2 курсові роботи, а саме: «Екологічні особливості деревних рослин регіонального ландшафтного парку "Ялівщина" та значення території для урбосередовища Чернігова» і «Прибережно-водна рослинність р. Стрижень в межах РЛП «Ялівщина»;
9. Збір і обробка фото - та відеоматеріалів для підготовки науково-популярних видань про біорізноманітність та ландшафти РЛП,
10. Виконуються роботи із підготовки та ведення програми “Літопису природи РЛП «Ялівщина»” (збір стартового матеріалу).
11. Участь представників парку в роботі наукових та науково-практичних конференцій та семінарів різних рівнів:
 - семінар «Організаційні та правові засади діяльності регіональних ландшафтних парків у сучасних умовах» (Новгород-Сіверський, 23-27 травня 2016 р.),

- конференція «Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття як складова екологічного та патріотичного виховання населення України», (Святогірськ, 7-8 липня 2016 р.),
- міжнародна науково-практична конференція «Охорона, збереження та відтворення біорізноманіття в умовах мегаполісу» присвячену 10-річчю створення Національного природного парку «Голосіївський» (Київ, 7-8 вересня 2017 р.),
- міжнародна наукова конференція «Природні ресурси прикордонних територій в умовах зміни клімату» (Чернігів, 27-29 вересня 2017 р.).

12. Участь представників парку в тренінгах та нарадах різних рівнів:

- навчальний тренінг для представників установ природно-заповідного фонду України "Організаційні та правові засади діяльності регіональних ландшафтних парків в сучасних умовах" (23-27 травня 2016р., ВГО "Асоціація природоохоронних територій України" за сприяння Представництва ООН в Україні та Проекту "Clima East" : "Збереження та стале використання торфовищ" м.Новгород-Сіверський);
- нарада Держекоінспекції у Чернігівській області "Обговорення та погодження Плану спільних заходів щодо забезпечення охорони навколишнього природного середовища і контролю за використанням природних ресурсів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду на території Чернігівської області в 2017 році" (07.02.2017р., м.Чернігів вул. Малясова 12).

13. Парк співпрацює з науковцями природничо-математичного факультету НУ «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, фахівцями факультету життєдіяльності, природокористування і туризму Навчально-наукового інституту управління та адміністрування ЧНТУ, Мезинським НПП та РЛП «Міжріччинський» і «Ніжинський».

14. Адміністрація парку сприяла проведенню навчально-польових практик студентів природничо-математичного факультету Національного

університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка та еколого-краєзнавчих практик і літніх шкіл ліцеїстів Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради.

15. Також адміністрацією парку за звітний період розроблялися та підготовлені матеріали для семінарів з представниками різних соціальних груп населення; пропозиції по виділенню заповідних зон в процесі функціонального зонування території парку; програми проведення екскурсій екологічними стежками; проводиться робота з картографування ділянок соснових насаджень уражених верхівковим короїдом. розроблення

III. Інформаційна еколого-просвітницька діяльність

1. Адміністрацією парку проводиться діяльність з розробки та виготовленню форм довгострокової дії з пропаганди ідей охорони природи та діяльності РЛП «Ялівщини» як природоохоронного об'єкту .

2. Проводиться інформування населення відносно діяльності парку та залучення місцевих жителів до вирішення природоохоронних проблем. Працівниками парку постійно проводиться роз'яснювальна робота з населенням м. Чернігова, рибалками, ентузіастами та любителями природи про важливість розпочатої справи у питанні збереження і охорони історичних надбань природи для майбутніх поколінь.

3. На території РЛП «Ялівщина» в рамках співпраці з Партнерською мережею «Освіта в інтересах сталого розвитку» та Обласної організацією Українського товариства охорони природи і рядом інших організацій та установ регіону, постійно проводяться заходи по формуванню екологічної свідомості населення, серед них такі:

- адміністрація парку провела акцію щодо підгодівлі зимуючих птахів у форматі конкурсу серед школярів м. Чернігова і області

(представники шкіл з м. Чернігова та с.Нові Боровичи Сновського району, Великозліївської гімназії Ріпкинського району) на кращу годівницю та в подальшому їх розвішування (40 годівничок) на території РЛП, та проводилася підгодівля птахів протягом зимового періоду; учасники були нагороджені грамотами та призами;

- адміністрацією парку до Дня водно-болотних угідь (02.02.2017 р.) за підтримки Міністерства екології та природних ресурсів України проведено акцію щодо популяризації захисту водно-болотних угідь серед школярів м. Чернігова. Кожна школа отримала методичні матеріали щодо необхідності та значимості охорони водно-болотних угідь, як середовища існування флори та фауни;
- адміністрація парку долучилася до проведення Всеукраїнської акції «Збережемо первоцвіти», у рамках акції було проведено конкурс на найкраще фото рослин-первоцвітів, дитячих виробів на тему «первоцвіти» серед школярів області. Учасники були нагороджені призами, дипломами та інформаційною літературою від Департаменту екології Чернігівської ОДА;
- 1 квітня 2017 р. проведено на території парку Міжнародний день зустрічі птахів. У рамках акції працівниками парку та студентами екологами Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка на території парку було розвішано 20 синичників та шпаківень;
- в рамках проведення акції Зелений паросток «Ялівщини» (2016 р.), висаджено понад 100 саджанців сосни, дуба, горіха маньчжурського на території Парку;
- у квітні 2017 р. проведено акцію «Посади дерево Миру» спільно з Обласною організацією охорони природи, студентами-екологами Національного університету «Чернігівський колегіум» імені

Т.Г.Шевченка, за підтримки РЛП «Міжрічинський» посаджено 70 дерев берези бородавчастої.

- у червні (05.06.2017 р.), з метою популяризації парку серед населення м. Чернігова, РЛП долучився до проведення екофестивалю «Життя в стилі ЕКО», за організації Департаменту екології Чернігівської ОДА. До даного заходу працівниками парку підготовлено території для проведення фестивалю, у тому числі пофарбовано паркан, прибрано територію та вивезено сміття тощо.
- у липні (01-02.07.2017 р.) за підтримки Програми малих грантів ПРООН/ГЕФ (Програми ООН Глобального екологічного фонду) та Партнерської мережі «Освіта в інтересах сталого розвитку» було проведено III Всеукраїнський дитячий екологічний форум «Діти за довілля: майбутнє вибираємо Ми!», в якому взяли участь діти з усіх областей України, учні Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді, всього біля 100 чоловік.
- у вересні 2017 року в рамках відзначення «Дня туризму» на території РЛП проводився еколого-туристичний квест «Невідомі стежки Ялівщини» для студентів I курсу Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Змагання передбачало елементи знань топографії, лісової екології та спортивного орієнтування, учасники були нагороджені грамотами та цінними призами.

4. Участь у Всеукраїнському обліку птахів в рамках співпраці з Українським товариством охорони птахів.
5. Проведено 14 безоплатних екскурсій (за 2017 рік) територією РЛП «Ялівщина» для учнів, студентів, вчителів та відвідувачів парку (табл. 1).
6. Проведено 10 лекцій-бесід та семінарів згідно Плану екологічної освітньо-виховної роботи;

**Еколого-просвітницька та екскурсійна діяльність
на території РЛП «Ялівщина»
з учнями, вчителями та студентами навчальних закладів Чернігівської
області (дані за 2017 рік)**

№ з/п	Дата	Кількість слухачів	Навчальний заклад або установа, категорія відвідувачів
1	14.04.	15	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. К.Д. Ушинського (вчителі-біологи з різних районів області)
2	17.04.	10	Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка (студенти екологи, 43 гр.
3.	27.04.	21	Чернігівська ЗОШ № 5 (учні 6-7 кл.)
4.	17.05.	18	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. К.Д.Ушинського (вчителі-географи з різних районів області)
5.	05.06.	36	Гості міського екологічного фестивалю «Життя в стилі «Еко»
6.	08.06.	32	Чернігівська ЗОШ №30 (учні 8, 10 класів природничого профілю)
7.	15.06.	8	Учасники екологічної агіт-бригади Чернігівського ліцею №32
8.	17.06.	19	Учасники туристичного клубу «Добре поїхали» (м. Київ)
9.	02.07.	35	Учасники Всеукраїнського екологічного дитячого форуму «Діти за довкілля: Майбутнє обираємо Ми!» (представники 10 різних областей України)
10	20.09.	13	Чернігівська ЗОШ №30 (учні 6 класу)
11	23.09.	14	Гуртківці еколого-туристичного гуртка Центру туристсько-оздоровчої та виховної роботи з дітьми та молоддю (ТОВРДМ) Чернігівської міської ради
12	26.09.	18	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. К.Д. Ушинського (вчителі-біологи з різних районів області)
13	24.10.	27	ДНЗ №10 Чернігівської міської ради
14	27.10.	45	Учасники відкриття екологічної стежки «Лісова казка»
Всього		311	

7. Розроблено методичні рекомендації щодо поводження на території парку для екологічного виховання дітей та підлітків.
8. Організовано та проведено 15 суботників у 2016 та 32 у 2017 році, з метою прибирання території РЛП від сміття та впорядкування рекреаційних зон;
9. Проведено 40 бесід щодо дотримання природоохоронного режиму на території РЛП серед відвідувачів Парку.
10. Сприяння роботі еколого-туристичного гуртка на базі Центру туристсько-оздоровчої та виховної роботи з дітьми та молоддю Чернігівської міської ради.
11. Ведення інформаційних сторінок РЛП «Ялівщина» у соціальних мережах.
12. Співробітники РЛП «Ялівщина» приймали участь у Всеукраїнській акції «Новорічний букет замість ялинки» у форматі проведення конкурсу новорічних композицій спільно з кафедрою екології та охорони природи НУ «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка.
13. Постійне інформування населення через місцеві ЗМІ про сучасний стан, акції та заходи, що відбуваються та плануються на території парку, виступи на телебаченні.

IV. Природоохоронно-популяризаційна діяльність

1. Встановлено 7 інформаційних природоохоронних знаків
2. Проведено 30 зустрічей на території парку з відвідувачами з проблематики комплексності завдань та можливостей різнопланового функціонування території РЛП «Ялівщина»
3. Проводилась робота з роз'яснення та попередження пожеж серед відвідувачів Парку шляхом проведення бесід на тему «Пожежа в лісі. Причини та наслідки», з роздачею інформаційних листівок.
4. Постійно проводяться рейди по території РЛП «Ялівщина», під час яких було виявлено та локалізовано 25 осередків багать, залишених без нагляду.
5. З метою обмеження в'їзду встановлено 90 обмежуючих стовпчиків.

6. Розроблено 10 макетів для виготовлення інформаційних протипожежних знаків, які встановлені на території парку.

V. Господарська робота

У 2016-2017 роках з обласного бюджету на господарські роботи кошти не були передбачені через відсутність чітких меж та відповідного зонування території РЛП «Ялівщина».

VI. Кадрове та фінансове забезпечення

Фінансування природно-заповідної установи здійснювалося за кошти обласного бюджету відповідно до обласної програми фінансової підтримки комунального закладу РЛП «Ялівщина» у 2016-2017 рр.

6.1. У 2016 році з обласного бюджету було профінансовано:

- заробітну плату – 69609,46 грн.; та нарахування на заробітну плату – 11570,43 грн;
- вивіз сміття з території РЛП «Ялівщина» - 2065,20 грн.;
- 2-й етап виконання робіт по розробці «Проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж регіонального ландшафтного парку Ялівщина» площею 168,7054 га розташованого в м. Чернігові в адміністративних межах Чернігівської міської ради» - 39534,03 грн.
- організація біотехнічних заходів – 975,01 грн.

6.2. У 2017 році з обласного бюджету було профінансовано:

- заробітну плату – 151826,04 грн.; та нарахування на заробітну плату – 24586,40 грн;
- вивіз сміття з території РЛП «Ялівщина» - 5706,32 грн.;
- організація біотехнічних заходів – 8986,96 грн.;

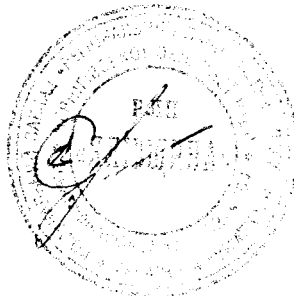
- облаштування рекреаційних зон на території РЛП «Ялівщина» - 25000 грн..

За звітний термін 2016-2017 рр. діяльність РЛП «Ялівщина» була спрямована на вирішення стратегічних і тактичних завдань збереження та охорони території парку, розбудови його як природоохоронної установи і розвитку різних видів його діяльності, що охоплювала наукову, освітню, рекреаційну та екосистемну складові.

Працівники КЗ РЛП «Ялівщина» здійснювали свою професійну діяльність в межах існуючого природоохоронного та нормативно-правового законодавства, чітко розуміючи поставлені перед ними завдання і прикладали значні зусилля для успішної їх реалізації.

15.01.2018 р.

Директор
КЗ РЛП «Ялівщина»

В.О. Свердлов